

ACEAC

Association des Conférences Episcopales de l'Afrique Centrale
AV. Virunga 59 ; B.P. 3258 – Gombe/Kinshasa – RD Congo
E-mail : aceac.secretariat@gmail.com ; jpbadidi@yahoo.be;
Tél : + 243 82 354 71 08, + 243 97 740 73 76

« HAHIRIWE ABAREMESHAMA AMAHORO »

(Matayo 5, 9)

Ijambo Abepiskopi bagize Ishirahamwe ry'Inama z'Abepiskopi zo muri Afrika yo hagati bashikirije ababa mu karere k'ibiyaga binini

1. Haraciye imyaka irenga 30, akarere kacu gahanzwe n'ibihungabanya amahoro ku ngero zisumbasumbana mu kibano no mu buyobozi rw'ibihugu, gushika n'aho bivyara amatati aguma yisubiriza hagati y'Amaleta y'ibihugu vyacu. Akarere kacu karahakwa gusambuka rwose nk'ikirunga kirutse umuriro w'indwano zirandagata, zikagenda zitema zitongora.
2. Ayo mabi y'indwano afise ingaruka mbi ku miryango no ku bihugu vyacu aho abahitanwa n'intambara baguma biyongera birenze urugero kumwe n'ibitigiri vy'impfuyi, abapfakazi n'abapfakare, abahungira hagati mu bihugu vyabo no mu mahanga. Turateye ivyatsi inkwezi z'ayo mabi yose duhereye ku vyiyumviro n'inyigisho mbi ziyavyara, zikayakomeza, zikongera zikayacira inzira.
3. Mu mubabaro mwinshi n'agahinda duterwa n'urugero ayo mabi ageze, twebwe Abakardinali n'Abepiskopi gatolika b'ibihugu bitatu vyo mu karere k'ibiyaga binini, ari vyo Uburundi, Leta iharanira Demokarasi ya Kongo n'Urwanda, twakoraniye i Dar-es-Salaam, ku murwa mukuru w'igihugu ca Tanzaniya, kugira ngo dukomeze urugamba rwo guharanira amahoro mu bihugu vyacu no hagati yavyo.

4. Turahimirije abarongoye Amaleta y'Umuryango w'ibihugu vyo muri Afrika yo mu buseruko (EAC) n'Umuryango uharanira iterambere ry'ibihugu vyo muri Afrika yo mu bumanuko (SADC) ko boshira mu ngiro ingingo zavuye mu nama yabahurije hamwe i Dar-es-Salaam. Twakiranye ukwemera n'umwizero abagenywe ngo bakurikiranire hagufi ishira mu ngiro ry'umugambi w'amahoro unywanisha ingingo zafatiwe mu manama yabereye i Nairobi n'i Luanda. Turiyemeje kubaba hafi mu gutanga intererano yacu muri icyo gikorwa c'ukurondera amahoro, nari rya gisanzwe kiri mu butumwa bwacu bwo kumenyesha Inkuru Nziza. Twipfuzako mu bihugu vyacu inkota zahora zisasika inganda zocurwamwo ibikoresha biteza imbere akarere kacyu (raba Izaya 2, 4).
5. Turashigikiye igikorwa Inama y'Abepiskopi Gatolika bo muri Kongo (CENCO) kumwe n'Urunani rw'Amashengero ya Kristu muri icyo gihugu (ECC) bariko bararangura, barondera ko hoshirwaho Amasezerano aharanira amahoro n'ukubana neza n'abandi muri Kongo nyene no mu karere kacyu kose. Nkako, boba bafashije Ishirahamwe ryacu ry'Inama z'Abepiskopi Gatolika zo muri Afrika yo hagati, gushira mu ngiro umugambi waryo wo kurondera amahoro muri aka karere. None rero, turahamagariye abakristu bose kugira rwabo uwo mwitwarariko wo kurondera amahoro. Nitugamburuke ingingo y'Urunani rw'Inama z'Abepiskopi Gatolika bo muri Afrika na Madagaskari, muri kino gihe kiroranye c'Ikarema, twihatire kwongereza akanya k'ugusenga, k'ugushengerera Isakramentu ryeranda, k'ingendo nagura mutima, k'ukwisonzeshako n'ukugira Inzira y'umusalaba, turondera amahoro n'ubutungane.
6. Turerekeje ijamba ku bihugu, ku mashirahamwe mpuzamakungu hamwe n'inani mpuzamakungu z'ubudandaji, tubasubiriramwo iryo umuvyeyi wacyu Papa Fransisko yavumereye igihe yagira urugendo rw'ubutumwa i Kinshasa muri nzero-ruhuhuma 2023, ati : « Nimureke gusahura Kongo, nimureke gusahura Afrika ». Ntitwemeye ko akarere kacyu kaguma ari ikirimbiro ry'abagenzwa n'umwina w'amaronko

n'ukurwanira inyungu zabo gusa, bigatuma ubukene bw'abanegihugu baho buguma bwiyongera.

7. Mu karere kacu, hariyo ugutinyana hagati ya bamwe n'abandi. Turiyamirije ivyiyumviro n'inyigisho bisasira indava ubwicanyi, vyibonekeza hamwe hamwe, tugasaba ko haba amatohoza yimbitse ku bivugwa ko muri kano karere kacu habaye ivyaha vy'ihonyabwoko, ivyaha vyo mu ntambara n'ivyaha bihohotera agateka ka kiremwanuntu, vyamaze kwiha inkumbi, hanyuma n'abahohotewe barenganurwe mu gateka kabo no mu burenganzira bwabo.
8. Si ivy'imbeshere imigwi yitwaje ibirwanisho isasika ingenda iragwiriye muri kano karere kacu. Abari muri yo tubasaba ko bovavanura n'ingendo igayitse yo kurondera kuburanira ivyo baharanira bakoresheje ibirwanisho vyica abavukanyi babo. Dusavye kandi ko Amaleta yoshira imbere ukwicara hamwe n'abo batavuga rumwe bakaganira ivy'ubuyobozi vy'ibihugu vyabo ku neza ya bose.

Bikira Mariya Nyaguhimbazwa nakingire akarere kacu.

Bigiriwe i Dar-es-Salaam, igenekerezo rya 26 ruhuhuma 2025.

Abacardinali n'abepiskopi batumwe n'Ishirahamwe ry'Inama z'Abepiskopi Gatolika zo muri Afrika yo hagati.

1. Cardinali Fridolin AMBOGO, Umwepiskopi mukuru w'i Kinshasa akaba n'Umukuru w'Urunani rw'Inama z'Abepiskopi ba Afrika na Madagascar ;
2. Cardinali Antoine KAMBANDA, Umwepiskopi mukuru w'i Kigali akaba n'Umukuru w'Inama y'Abepiskopi Gatolika b'i Rwanda ;
3. Musenyeri José MOKO, Umwepiskopi w'i Idiyofa akaba n'Umukuru w'Ishirahamwe ry'Inama z'Abepiskopi zo muri Afrika yo hagati ;
4. Musenyeri Fulgence MUTEBA, Umwepiskopi mukuru w'i Lubumbashi akaba n'Umukuru w'Inama y'Abepiskopi Gatolika bo muri Kongo ;
5. Musenyeri Vincent HAROLIMANA, Umwepiskopi w'i Ruhengeri, Icegera c'Umukuru w'Inama y'Abepiskopi Gatolika b'i Rwanda akaba n'Icegera ca mbere c'Umukuru w'Ishirahamwe ry'Inama z'Abepiskopi zo muri Afrika yo hagati ;
6. Musenyeri Joachim NTAHONDEREYE, Umwepiskopi w'i Muyinga ;
7. Musenyeri Félicien MWANAMA, Umwepiskopi w'i Luiza akaba arongoye Igisata c'ubutungane n'amahoro mu Nama y'Abepiskopi Gatolika bo muri Kongo ;
8. Musenyeri Georges BIZIMANA, Umwepiskopi w'i Ngozi akaba arongoye n'igisata c'Ubutungane n'Amahoro mw'Ishirahamwe ry'Inama z'Abepiskopi zo muri Afrika yo hagati no mu Nama y'Abepiskopi Gatolika b'i Burundi ;
9. Musenyeri Salvator NICITERETSE, Umwepiskopi w'i Bururi akaba n'Icegera c'Umukuru w'Inama y'Abepiskopi Gatolika b'i Burundi.